Hey Joe...

Joe Cocker negyvennyolc évesen is olyan jó, hogy a jót nem érdemes megírni róla. A minőség minden korban gyanús. Ez a természetes, megnyugtató velejárója. A helyzet akkor aggasztó, ha az igazi teljesítmény kezd jóindulattal szagoltatott illetlenségnek számítani. Ezerkilencszázkilencvenkettő első negyedében itt tartunk.

Sohasem hittem, hogy a rockzene maihoz hasonló, (szinte) példátlan hazai elsilányosodásáért azok a milliók a felelősek, akikből a műfaj él. A szándék, az önfejűség és a szent indulat valának kezdetben, nem a pénztárkönyvek, a jövedelmi mutatók és promóciós hadjáratok. Négy évtizedes története során a rock eddig minden válságából képes volt újraéledni. A bankjegyek parancsuralmi rendszere sem tart örökké Magyarországon, ahogy az ideológia diktatúrájának már leáldozott.

A zenei-társadalmi mélyáramok egyre közelebb araszolnak a felszínhez a valóság, az érték üzenetével. A Joe Cocker nagyságrendű egyéniségek szerepe abban van, hogy túlélésük mikéntjével a rock legalapvetőbb vonására, sajátos népzene jellegére figyelmeztetnek. Ma a rockzenének ezekre a "közbekiabálókra" van a legnagyobb szüksége. A Cocker által megidézett energia valójában a "kéreg alatti" örökmozgások hírnöke. Joe-nak ezért nem szabad alkalmazkodnia.

MIHEZ?

Akkor újul meg, ha a régi marad.

A szigetországbeli Sheffield gázipari egyesülésének egykori szerelőjére *emlékezni* szokás. Különös, mondhatni flegma magatartás ez egy ma is kifogástalan rekedtséggel és virtussal éneklő szólistával szemben, aki azért ott (itt!) van valahol... Cocker budapesti koncertjének igazi szenzációja nem fizikai, hanem szellemi jelenvalósága volt. Ez az 1972-ben, 1977-ben, 1985-ben (és még néhányszor) leírt muzsikus egyszerűen *kitűnően érezte magát* a dalaiban. Két-három számot kivéve a kétórás program a muzikalitás és a személyiség találkozását igazolta. A szolidnak éppen nem nevezhető évtizedek, az időszakos testi-lelki összeroppanások után úgyszólván csodával határos, hogy az az ember, aki a hetvenes évek második felében egy-egy koncertjét sem igen tudta végigénekelni, akinek a lemezein is ott kísértett az összeszedettség hiánya, most nyilvánvaló kedvvel és erővel élte újra sikereit.

Joe Cocker 1992-ben is a nehéz lüktetésű, fajsúlyos muzsikát kedveli. A soul és a blues a tartópillérei a zenének, amelyet a Dylan-, Van Morrison-lemezek női vokál hangzása és a ritmusszekció előtérbe emelése teljesít ki. A kíséretben az akusztikus zongora és a Hammond a legszebb színek. Hangulatukban ezek állnak a legközelebb Joe (r)eszelős belcantojához. 1969. óta ez a tónus a *Cocker-sound* védjegye lett (With A Little Help From My Friends – A and M, Regal Zonophone). A billentyűs hangszereknél öröm volt látni és hallani *Chris Staintont,* Joe egyetlen régi munkatársát, s Marjorine és más sikerek szerzőjét, aki a néhai *Grease Band* megalakulásától (1965) kulcsszerepet játszott a zenekari hang, a lemezek kimunkálásában. Nagy kár, hogy a kilenc tagú zenekarban (a másodzongoristát nem számítva) közepes, és a közepesnél rosszabb bérzenészek ügyködtek. Cockernek ma legalább annyit jelentene a partnerek inspiratív játéka, amennyit *Jimmy Page, Steve Winwood és Albert Lee* közreműködése jelentett 1969-ben a bemutatkozó albumon.

Joe mindössze a címadó dalt (a ráadásban) és a Feelin' All Right-ot idézte elő e nevezetes korongjáról. A soul-rock stílusú számok ömlesztése, a vértelen zenekari kísérlet sokszor félrevezetően egysíkúvá tette a műsort. Jellemző, hogy Stainton jelenlétében még a Marjorine sem hangzott el... Az I Shall Be Released (Dylan), Honky Tonk Woman (Stones), a She Came In Through The Bathroom Window (Beatles), a Love The One You're With (Stephen Stills) "elhallgatása" megannyi eredeti árnyalattal szegényítette a Cocker-képletet.

Kimaradt valami ebből az előadásból, ami úgy érzem, *Joe Cocker* két évtizedes pályafutásából is kimaradt. A zene végig nagyon finom volt: pedig páratlan is lehetett volna! A rock történetében fehér holló az olyan előadó, akitől épp a saját képességei alapján kérhető számon, hogy csak műfajt teremtett.

Jimi Hendrix Joe-ja huszonkét éve kilépett a dalból, és életre kelt, hogy milliónyi rockerben(...) élje újra (és tovább) a maga szabadságát.

Cocker, sokunkkal együtt, bennragadt a számokban.

Érdeme, hibája: érdemünk és hibánk. "Szállj, mint a madár"- énekelte húsz éve, első lemezén.

Hatvankilenc éves madara ma is repül.

Cockerrel vagy nélküle.

Velünk vagy...

J. KIRÁLY ISTVÁN